

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
 Negyedévre . 2 korona 50 fill.
 — Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvarth Gyula
 felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
 Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Egy kényes téma.

Pólya Lajos nagy ölvédi ref. lelkes a kinek alkalma van a maga működési helyén és vidékén évek óta figyelni a viszonyokat, egy kényes kérdést pendít ezekben a sorokban: Ezer éven keresztül, századok dúló viharain át pusztító háborúk és ellenséges népek romboló hullámai között megtudta őrizni a magyar nép fenntartó erejét, ősi erkölcsi tisztaságát. Bármily vérfürdőkön ment is keresztül, bárhogy megfogyatkozott is számban, de újra meg sokasodott. S most, a midőn a magyar az emberiség művelődésének sodrában magasan lobogtatja a haladás zászlóját, szomorúan tapasztaljuk, hogy a halálesetek száma túlhaladja a születések számát. Tehát fogyunk!

Pedig földrészünkön minden nemzet között a magyarnak kellene leginkább megsokasodni, hogy a sokféle népelem között fentarthassa magát. Ez a sok szenvedést át élt magyar nép azonban kezd bizalmatlan lenni önma-

ga iránt, önző természete felülkerekedik a józan gondolkodás korlátain és saját vérének is ellenségévé válik.

Ha a szomorú jelenség okát kutatjuk, különösen a perlekekéseket hozhatjuk fel, amelyek folytonos izgatottságban tartják, melyek testvér és testvér, rokon és rokon között állandóan szítják a viszályt, majd az osztályos egyezségeket, melyek örökös ellenségeskedést teremtenek. Szóval az önzés domborodik ki mindezekből.

Mig eddig csak jeleztem viszálydúlt és pusztította nemzetünket, addig most egy sokkal veszélyesebb jelenség nyomait látjuk. A halálesetek aránytalan szaporodása mellett egy oly erkölcsi hanyatlás áradata fenyegeti nemzetünket, a mely rémséges képével a legnagyobb aggodalmat kelti bennünk; Bars, Hont, Somogy, Baranya, Tolna, sőt Komárom vármegye egy részében is az egy gyermek-rendszer van divatban, mi főképpen a magyar anyák között divik. Ez a veszélyes szokás, a legnagyobb meggondolatlanság, mely

a magyar anyákat hatalmába kerítette, kik talán nem is képesek felfogni, hogy mily bünt követnek el önmaguk, testi épségük, egészségük, a haza ellen, csakhogy ők könnyebben éljenek, hogy a gyermek nevelés és ápolás nehézségeitől szabaduljanak.

A legborzasztóbb a dologban az, hogy ennek a rendszernek terjesztői fizetett bérenczek, midőn elkövelik a bünt, két életnek ássák meg a sírját, a gyermekét s az anyáét.

Ennek a rendszernek az oka a jelenlegi birtokviszonyra is vezethető vissza. A pár holdnyi földdel bíró ember, nehogy gyermekei közt felkeljen darabolni a birtokot, arra törekszik, hogy a család szaporodását megakadályozza. Nem elég, hogy, hogy a nép a hazából kivándorol, de még az egy gyermek rendszer révén is meg van akadályozva nemzetünk gyarapodása.

E bünös cselekedett aggodalommal és szegyenérzettel tölti el minden honfi kebelét, mely ellen hathatósan fel kell lépni, hogy legalább némi-

„Nagyapám még ifju volt.“

Irta: Baranyai József.

Amig utaztam,
 Soh' sem haboztam
 Én semmi roszban!

Harmadik osztályban utaztam mert... önök bizonyos azt a régi elesévelt viccet várják tőlem, hogy harmadikon utaztam, mert nincs negyedik! — Oh kérem! — Én nem használok ilyen kopott és lopott vicceket! — Ha lopok viccet, akkor nem kopottat, vagyis ha kopott a vice, akkor nem lopom el... No igen! — a harmadikon utaztam, mert előtte való estén a Somossy mulatóban mulattam. Tudják önök, hogy mi az a Somossy mulató? — Kitünő intézmény az adózó polgárnak, egyedüli asyllum az adó-

prés ellen! No igen, a mely polgár nem akar pl. jövedelmi adót fizetni, ha minden este elmegy a Somossyba, biztosra veheti, hogy rövid idő alatt nem igen lesz jövedelme! Tehát a Somossyba voltam, holnap elseje volt. „hát vót piz“. — Aztán volt balt: — no meg pezsgő, rossz ugyan, de drága! A dolognak az lett a vége, hogy reggelre ez az egyszerű tétel: 2-szer 2=4, — olyan nehéz lett volna nekem, mint akármelyik felsőbbfoku egyenlet több ismeretlennel, vagyis egyiket sem tudtam, volna megfejteti. Mikor azonban kijózanódtam (a pincér számlája kitünően hatott) már csak romok maradtak pénzből. Bár színpadon még nem szerepeltem, de most olyan tragikus lelki állapotban voltam, hogy Elektrát minden nehézség nélkül eljátszhattam volna, no természetesen „Oh Ohresztaszem“ helyett

„Oh pénzem“ járta volna, s hamvveder hiányában megkönnyített tárcámat ölelgettem volna. Nos tehát ezek a fennebbi tragikus körülmények kényszerítettek, hogy harmadikon utazzam.

Jó népes családdal jutottam egy szakaszba: — ott volt a nagyapa, nagyanya, papa, mama, lány, unoka, stb. stb. — szóval egész családja lemenelőleg és felmenőleg! Elfoglaltak minden helyet, közéjük szorítva roppant fatális helyzetben voltam, se jobbra, se balra dülöm lehetett. Hej! — pedig de jó lett volna valamelyik sarokban ledülni! — Vagy milyen isteni lett volna — (álmos ember a makkról, — azaz — üres padról álmodik) egy üres pad — végig nyújtzkodni rajta, s kialudni a Somossy-féle éjt!

Ez alatt persze folyt a tracsos végte-

Urak 35% takaríthatnak ha **ruhaszükségletüket** kizárólagos

Posztógyári raktárunkból

hol **bel** és **külföldi** férfiszövetekben dús választékot találnak, beszerzik

PÉCS Király-utca 1. LEICHNER és FLEISCHER. ARA D Szabadság-tér 17.

leg korlátozzuk annak terjedését.

Azoknak a kuruzslóknak munkáját minden eszközzel meg kell akadályozni, akik csekély bérért végzik bünnös munkájukat s akik minden faluban, az én falumban is vannak.

A vármegyék főorvosai, a járások és a községek orvosai, ha figyelmüket jelenségre irányítják igen sokat segíthetnek a bajon. Puhatóljanak, kutassanak, hassanak a bűn földéretésére, hogy azok, kik az emberirtó műveleteket végzik, a vagy másokat arra csábítanak, elvegyék méltó büntetésüket.

Mi papok, kik figyelői vagyunk a nép életének, erkölcsi fegyverekkel küzdhetünk a bűnök ellen, megbocsájtjuk azokat, de büntetőjogi hatalmunk nincs. Annak a bűnre csábító szokásnak csak az orvosi és rendőri együttes intézkedés vethet véget.

Irtsa hát az, az erkölcsi élet romlottságát, fojtsa el már csirájában a beteges rendszer hajtásait népünk jólétére, hazánk boldogulására, mert ha nem sietünk a bajon segíteni, elveszünk, elpusztulunk!

„Delsomogy.“

Április 1-vel

új előfizetést nyitunk lapunkra. Kérjük tehát ama t. előfizetőinket akiknek előfizetése márczius végével lejárt, hogy azt idejekorán megújítani sziveskedjenek. Ugyiszintén ez alkalommal régebbi hátralelő előfizetőinket is felhívjuk, miként a nekünk járó összeget mielőbb megkül-

lenül. Az öregeket viszik a falura, a többi csak értük jött, így volt tárgyalni való elég; a Mariska férjhez megy, egy előmunkás veszi el a Ganzgyárból, a Tinit meg egy kalauz a villamosról stb. stb. S ezek mind olyan rikácsoló, fűlsiketítő hangon előadva, a meglepetés, a csodálkozás nem épen sutogó hangjaitól kísérve! Az egyik tisztelt unoka pedig, hogy a bábeli nyelvzavarban a magas skálákat is képviseltesse, ordított, mint a száján kitért.

Én kérem nagy demokrata vagyok. Imádom a népet, az „isteni“ népet! Az „isteni nép, s a nép szava Isten szava“! Kedves frázisaim! De mégis vannak körülmények, midőn az ember demokratikus elveit szegre akasztja. Ilyen körülmény az is, midőn az ember aludni akar s éppen a nép, az „isteni nép“ nem engedi!

Mindegy! megmutatom, hogy lehet aludni, hogy tudok aludni; egyetlen itámaszomra: a hátamra dültem, behunytam szememet és . . . nem alúdtam el! Nem lehetett; az öregek tompa hangja, a fiatalok éles rikácsolása, a fent tisztelt unoka sivitása lehetlenné tevék. De azért szemem lecsukva tartom, legalább ha hallanom kell de ne lássak.

deni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

Uj előfizetők bármikor beléphetnek. Vidékiek az előfizetést legcélszerűbben postautalványon a „Delsomogy“ kiadóhivatala címére küldhetik be, míg a helybeliek előfizetési díját Kozáry Ede könykereskedésében is felveszik. Ugyanott, valamint a kiadóban hirdetések jutányos árért vetetnek fel.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 8 kor.

Fél évre . . . 4 „

Negyed évre . . . 2 „ 50 fill.

A t. közönség szives pártfogását kéri

Tisztelettel

A Delsomogy szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

— Adomány. Vörösmarty Mihály szigeti látogatásának emlékére állítandó emlék tábla költségeire 2 kor. érkezett lapunkhoz, melyet rendeltetési helyére juttattunk.

— Állami tisztviselők országos kongresszusa. Április hó másodikán az állami tisztviselők Budapesten országos kongresszust tartanak. A kongresszus tárgya a fizetés javítás s a szolgálati pragmatika életbe léptetésének megsürgtetése lesz.

— A polgári iskola V. és VI-ik osztályának a jövő tanévben való megnyitása végett az előjáróság a vallás és közoktatásügyi miniszterhez folyamodott

— Parcellázás. A jelenlegi szociális viszonyokra mindenestre jó hatással vannak azok a földparcellázási mozgalmak, melyekről napról napra hirt adunk. Mint értesülünk most a Palaj pusztát fogják felparcellázni.

— Az ipartestület közgyűlése a mely már ezelőtt két hete, hogy kivolt tűzve, csak a mult vasárnap tartatott meg. Egyedüli oka ennek a rossz alapszabály, amelynek értelmében a tagok felének jelen kell lenni. Már most tekintettel az ipartestületi tagok nagy számára, ez bizony ritkán sikerül és sikerülhet. Az ipartestületnek tehát saját érdekében ezen rossz alapszabályok módosítását meg kell folyamodni. A közgyűlés a legnagyobb rendben folyt le. S örvendetes emelkedést látunk a testület zárszámadásában, mely az előző évekhez képest határozott javulásról tesz tanubizonyosságot. A testület elnökeül újból egyhangulag Farkas Györgyöt választották meg, ki lelkiismeretes pontossággal teljes megelégedésre tölti be felelősségteljes állását.

— A fiemei olasz borászati állomás. Az olasz borok behozatala Fiumén át teljesen megszűnt, az olasz kormány az ottani borászati állomást végleg megszüntette. Olaszország ezután a délamerikai kivitt szándékszik fejleszteni s ezért Braziliában fogja felállítani a borászati állomást.

— A helybeli t. közönség figyelmébe. Szolgálatot vélünk teljesíteni e pár sorral mindazoknak, kik még a tavaly nyár folyamán a Jékei-féle könyv és újságkiadó vállalatnak itt járt megbízottja Körösy Lajos által a Kossuth albumra előfizettek és az Albumot még mai napig sem kapták meg, de arra igényt tartanak, hogy ezt 3 nap alatt akár levélben akár szóval lapunk szerkesztőjével tudassák. Miután ő a fennevezett kiadóhivatallal ez ügyben érintkezésbe lépett s ennél fogva mindazok, kik előfizettek, az Albumot meg fogják kapni.

— A képviselő választók névjegyzékének az 1889. évi XV. t.-c. értelmében leendő kiigazítása Szigetvárott folyó hó 8-án d. e. 9 órakor lesz a városbáz tanácstermében. Apátiban f. hó 10-én d. e. 9 órakor, ugyancsak aznap délután 3 órakor Görösgalban, és 11-én d. u. 3 órakor Mozsgón. Mindenütt a község háznál. A küldöttség elnöke, Dr. Kriszt Béla. Miután a kiigazítás hivatalból történik, ennél fogva személyesen megjeleni nem szükséges, mégis kik választási jogosultságuk igazolását szükségesnek látják, ott megjelenhetnek.

Egyszer aztán az unoka sirása elérte a maximumot, kétségbe estem, füleim dobhártyája miatt; s ime mit hallok? mély férfihang tulharsogja a sivalkodást és szól: „Csavard már ki a nyakát“.

Nyilván észrevette, hogy a gyermeksirástól aludni nem tudok. Oh! milyen kedves emberek, hogy én alhassam, képesek volnának a saját gyermekük nyakát kicsavarni, s oh én hálátlan, milyen lenézőleg bántam velük; még ügyet sem vetettem rájuk. No ezt jóvá kell tennem! Felnézek. hát már csakugyan csavarták ám a nyakát, nem ugyan az unokának, hanem egy hatalmas kulacsnak. Bizony nem lehetett benne sem nektár, sem ambrózia, mert nagyon savanyu ábrázott vágott a belőle ivó fiatal ember, ki úgy látszik, csak jó ismerőse volt a családnak, nem családtag. Szörnyen csapta a szelet a szemben levő leánynak. Egy megígért, de még eddig meg nem adott csók forgott a szőnyegen. Később valószínűleg a csókra vonatkozólag paktumot köthettek, mert Benickyné Bajza Lenke s Marlitt regényeiben annyiszor említett boldogságot sugárzó mosoly ült az udvarló ajkára. Az ezen ünnepléses lelkiállapotban tartotta meg vissza-

emlékezéseit az „Iparosok Daloskörének“, legutóbbi „báld“-járól. Ha valaki annak a fent említett csóknak oknyomozó történetét megakarná írni, hát bizonyosan ebből a bálból kellene kiindulnia.

Eh! de mit? Én aludni akarok! Mit bánom? én az iparosok dalkörét, meg az ő „báld“-jukat: szemem lezárom; nem akarok látni, hallani semmit, beszélhetnek, lármázhatnak bármit, én nem hallom meg. No természetesen, hogy ezek után is hallottam mindent. Az előbb említett udvarló elkezdte a „Madarász“ operetből énekelni:

„Nagyapám még ifju volt,

Nagyon szerette a jót! stb.

Komisz rossz hangja volt, de azért az előbb még oly lármás had egyszerre elhallgatott, még mirabile dictu — az igen tisztelt unoka is! Kell-e ennél nagyobb elismerés? Erre azután még nagyobb erővel fujta, hogy a „Nagyapám mig ifju volt.“ Borzasztó! Mit törődöm én az ő nagyapjával, bánom is én volt-e fiatal valamikor vagy sem, s hogy akkor szerette-e a jót? Érdekes! mintha másnak nem lett volna nagyapja, aki nem vetette meg a jót annak idején! De azért mindjárt nem kornyikálja ki az ember.

— **A flumel torpedógyár** részvénytársasággá alakul át. A *Whitchad* cég a *Hoyos* grófi családdal egy angol és berlini bankházzal együtt fogják a részvénytársaságot alapítani. A gyár nemcsak torpedókat, hanem gépeket is fog előállítani.

— **Megcsipett vesszőtolvaj.** Egyre fogyott az értékes amerikai szőlővessző *Stephaich* Pál görögali földbirtokos szőlőkertjéből. A tolvajt azonban daczára az éber őrködésnek, mégsem sikerült elcsipni. Azonban addig jár a korszó a kutra míg eltörik. Ilyen formán járt a vessző tolvaj is, kit a csendőrség a nyomozás során ifj. *Tóth* József tótszentgyörgyi lakos személyében el is csipett. Az ellopott 800 drb. vesszőből csak 200 darabot találtak meg a kutató csendőrök *Tóth* szőlőjében. A többi valószínűleg eladta. Feljelentették a bíróságnál.

— **Államsegély a tanoncziskolának.** A m. kir. kereskedelmi miniszter a szigetvári ipartanoncz-iskolának 500 kor. segélyt utalványozott.

— **Czukor kartell.** Az osztrák cukorgyárosok, akik ezelőtt kartelt kötöttek az áru közös eladásra és az árak meghatározására, a most lejárt kartelt ismét megújították öt évi időtartamra.

— **Hangverseny.** *Liebsütz Bársony* Adár földink, tehetséges fiatal színművész, ki a budapesti színtanodában most végezte tanulmányait, első szerepléséül szülővárosát választotta és f. hó 5-én szerdán este 8 órakor a „*Korona*“ szálloda nagytermében *Krasznay Aranka* urhölgy és *Forgács Antal* ur a pécsi nemzeti színház tagjainak közreműködésével hangversenyt rendez. A fiatal törekvő színesz földinket, a közönség b. figyelmébe ajánljuk. Bővebbet a falragaszok.

— **Japán szövetkezetek.** Japán szövetkezeti ügye ősrégi eredetű. A legrégebb szövetkezeti alakulatok a selyem közös eladására alakult egyesületek, melyek mai napig is fennállanak és igen jó üzleteket kötnek, 230 évesek. A Japánban jelenleg működő szövetkezetek az 1900. évi új szövetkezeti törvény alapján létesítettek. Ezelőtt egy 1898. évi statisztika szerint 346 szövetkezet működött 64.388 taggal és körülbelül 968.141 yen vagyonnal (1,936.282 márka.) Ezek között a selyemeladó szövetkezetek voltak a legjelentékenyebbek. A legutóbbi számlálás szerint Japánban 583 szövetkezet működik.

— **Elítélt betörő.** Bizonyára érdekelni fogja t. olvasóinkat, hogy *Weininger* Jánost Visy gyógyszerész kocsisát, Szigetvár rémét, kire 18 rendbeli betöréses lopás derült ki, a kaposvári kir. törvényszéknél 3 és fél évi fegyház büntetésre ítélték.

— **Külkereskedelmünk.** Folyó évi február hóban a magyar korona országainak területére összesen 354 millió q és 216 ezer darab árut hoztunk be, míg a kivitt áruk mennyisége 3.72 millió q-t és 391 ezer darabot tett. Az 1905. év első két hónapjában az 1904. év megfelelő időszakához képest a behozatal értéke mintegy 3 millió koronával, a kivitel értéke pedig csaknem 39 millió koronával csökken. Külkereskedelmi mérlegünk a f. év első két hónapjában az egész külfölddel szemben 194 millió korona. Ausztriával szemben 168 millió korona behozatali többletet mutat, míg az 1904. év megfelelő időszakában 15.9, illetve Ausztriával szemben 0.6 millió korona kiviteli többletünk volt.

— **Építik az áll. elemi iskolát.** Végre valahára, hogy megszűnt a kömüves'sztrájk, hozzáfogtak az iskola építéshez is. A fundamentum javarészt már kiásták a munkások. A kömüvesek pedig megkezdték az alapozást. A munka serényen folyik.

— **Ujabb parcellázás.** Gróf *Széchenyi* Ferencz tulajdonát képező Boldogasszonyfához tartozó Antal-szállási pusztát, mely körülbelül 1015 holdból áll, az uradalom jogtanácsosa dr. *Visy* László pécsi ügyvéd és *Ring* Pál Kaposvárról parcellázni fogják.

— **A hirdetések haszna.** A berlini statisztikai hivatal főnöke, dr. *Weber* kimutatta, hogy azok az üzletek, melyek rendszeresen hirdettek, 1904-ben 74%-kal nagyobb üzleti forgalmat értek el a postai küldeményeknél, mint azok, a melyet nem hirdettek. A szórványosan hirdető czégek postai küldeményforgalma azonban csak 4%-kal volt nagyobb az egyáltalán nem hirdető czégekénél úgy, hogy a nem rendszeresen folytatott hirdetéseknek számottevő haszna egyáltalán nem volt. Ugyanilyen haszna van Magyarországon is a rendszeres hirdetésnek, melyet azonban gyárosaink és kereskedőink még mindig erősen elhanyagolnak.

— **(A jókedvű tolvaj.)** Egy párisi bírónak a zsebéből kilopták a pénztárcát. A bíró nagyon megharagudott és másnap nem tett pénzt a tárcájába, csak egy fehér cédulát ezzel a felirással: „Be vagy csapva, öregem!“ Egész nap aggódva tapogatta a pénztárcát, ott volt a zsebében. A bíró boszankodott, hogy a tolvaj nem jelentkezett és este egész lehangoltan vette ki a pénztárcából a cédulát. Épen el akarta hajítani, mikor észrevette hogy a fehér cédula helyett piros cédulán durva vonásokkal ez állt: „Vén marha!“ A bíró megfogadta, hogy többé nem humorizál a tolvajokkal.

— **Az egészség előmozdítása** a *Kathreiner*-féle *Kneipp* maláta kávé mind általánosabb használata által, az utolsó tizenöt év legnagyobb vívmányának tekinthető a táp- és élvezetcikkek terén. Hasonlóképp mint az alkohol, a bakbáé is, méreg anyag (koffein) tartalmánál fogva, hátrányosan hat a szív működésére, mely súlyos következményekkel járhat. A *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávé mint pótlék a bakbáéhoz enyhíti, sőt teljesen megszünteti a káros hatást, de jöltevő tulajdonságai valóban csak akkor jutnak teljes érvényre, ha azt tisztán, azaz bakbáé hozzáadás nélkül isszuk. A tapasztalat igazolja, hogy mind azok a kik a *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávé egyszer megszokták, többé nélkülözni sem tudják. Ez legjobban bizonyít rendkívüli kellemessége mellett. Manap már alig van gondosan vezetett s rendezett háztartás, melyben *Kneipp* páter arcképével ellátott ismert csomagok hiányoznának. Csakis ezek tartalmazzák a valódi *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávé. Ezért csak utasítsuk vissza a bevásárlásnál minden esetleges nyitva mérlegelt pörkölt terméket, s nézzünk különösen arra, hogy a „*Kathreiner*“ névvel ellátott eredeti csomagokat vegyük.

CSARNOK.

Öidéken.

Körülfognak, kérdezgetnek:

Mi ujság van Budapestbe,
Az emberek hogy élnek ott,
Mit csinálnak reggel, este?

Mit adnak a „Nemzetibe“?
Szép-e még a Fedák Zsazsa?
Melyik király jön most Pestre?
Igaz, hogy egy török basa?

Rügyez-e már, zöldül-e már
A ligetnek bokra fája?
Tüzes bor és szép lány mellett
Vajjon milyen nóta járja?

Ah, de jött a kalauz. Pénzem romjait jól megcsörgettem, amely zene nem a legutolsó élvezete a kalauz füleknek; kérdem: tudna-e külön fülkét adni ahol kialhatnám a mámort? Ő azonban sajnálattal (persze nem engemet, hanem a pénzt sajnálta) jelenti ki, hogy minden hely tulzsufolt.

No hát azzal már tisztában voltam, én innen nem szökhettem meg; hát majd meg szöknek ezek tőlem! De hogyan, csak türelem! elvégre a cél szentesíti az eszközt!

Midőn a közelemben ülő „naccsát“ udvarlója, negyedszer akarta elénekelní öreg apja viselt dolgait, közbeszóltam; — Enyje uram! de remek hangja van önnek!

Általános bámulat és ámulat, hogy én, aki eddig mellőztem őket, megszólaltam s mitőbb dicsérőleg.

— Hát bizony uram, ha nem volnék szegény iparos, már régen tanultam volna valamelyik szanyatoreumban. (Bizonyára conservatoriumot értett.)

Szóval a jég megtörött. Kérdezték: honnan hova, miért megyek?

— Budapestről a Pasteur-intézetből, a hol a veszettséget gyógyítják: utazom haza.

— Mit? hát az ur csak nem tán...?

— De igen uram! otthon veszett kutya mart meg, azért kellett feljönnöm!

Általános meglepetés, csodálkozás, minden szem rajtam csüng! Oh, ah, ejh s az indulatszók egész hadserege rebent el ajkaikról.

— De kigyógyították ugy-e kérem?

Itt aztán nagyott sóhajtottam! „Fájdalom! nem tudnak kigyógyítani! Azért igyekszem haza, mert tetszik tudni, Budapestben sokba jönne, ha megvesznék, míg a faluban alig jön valamibe, a háznál történik minden!“

Az ijedelem kezd mutatkozni az arcomon!

— S aztán mégis mikor jön az urra az a baj?

— Hát kérem a főorvos tegnap azt

mondta, hogy utazzam azonnal haza, mert a baj okvetlen kitör rajtam ma; de biz én a tegnapi vonatról lekéstem, csak ma indulhattam, így bizony az uton fog érni a veszettségi roham! már érzem is!

Szemeimet kissé elkezdtem forgatni s bizonyos ideges mozdulatokat tettem. A hatás óriási! Szinte lehetett látni, mint mered a hajuk az égnek. A vonat füttyent; éppen állomás jött. Alig hogy megálltunk, az előbb még oly lármázó had nem is úgy ment, hanem úgy gurult ijedtében ki az ajtón, pakkot, batyut ot feledve, a melyeket aztán én nagy kegyesen utánuk szórtam.

Az odaszaladó kalauzzal megértettek mindent, helyesebben a pénzem romjai értették meg: az elfutamodókat betuszkolja nagy nehezen egy másik helyre; én pedig végig fekszem az ezuttal már üres padra és — elalszom, a hortyogásom pótolja a győzelmi harsonákat!

— S nem győzöm a felelettel :
Hogy hát ujság ninesen semmi,
És sok pénzzel ott is könnyű
Előkelő urnak lenni.

Fedák Zsazsa most is édes :
A basáról mit sem tudok
„Nemzetibe“ meg évenként
Legfeljebb, ha egyszer jutok.

A ligetnek fája pedig
Valahány mind virágozna,
Hogyha a mi ligetünknek
Egyáltalán fája volna.

Nóta megest az jár Pesten,
Milyen mindenfelé járja :
Hogy a legényt, hogy csalta meg
Az ő barna babuskája.

Énekelik azután még
E nótának variánsát
Hogy a legény, hogy csalta meg
Az ő barna babuskáját.

— S közbe szól egy kiesi kis lány :
„Bizony Isten so' se hittem,
Hogy hát Pesten arról fujnak,
Amit mi rég — tettünk itten.“

Sz. E.

Juczika és Terike okoskodásai.

— Aktuális tracsok —

A bójtról.

Juczika : Mondd csak Terka, miért is
kell a farsang után bójtölteni ?

Terka : Hogy miért ? Hát azért, mert
a farsangon át sokat lehet vétkezni . . . és
igy azt le kell bójtölteni !

Juczika : De nem mindenki vétkezik !

Terka : Éppen az, a ki nem vétkezik,
vétkezze a legszívesebben, de — nem hagy-
ják vétkezni . . . !

Juczika : E szerint azért kell minden-
kinek bójtölteni, mert mindenki ki volt annak
téve, hogy vétkezzen . . . !

Terka : Ugy van !

Juczika : De lásd, azok a kik vétkez-
tek, éppen azok nem bójtölnek . . . ?

Terka : Hm, ez azért van, mert nehe-
zen tudnak a vétkezéstről lemondani . . . !

Juczika : Hát minek bójtöljek én ?

Terka : Ezt kérdezd Andorodtól.

Juczika : Légy nyugodt, már kérdeztem
tőle.

Terike (kiváncsian) : Nos, mit mondott
neked ?

Juczika : Azt, hogy azért bójtölök, hogy
egy szép férjet kapjak.

Terike : Egész helyesen mondta !

Juczika : De nem mondta helyesen !

Terike : Miért ?

Juczika : Azért, mert ha addig bójtöl-
lök, míg férjet kapok, hát — férjem nem
lenne aztán velem megelégedve . . .

Terike : Miért ?

Juczika : Hogy miért ? Hát azért, mert
sovány lennék . . .

Terike (hévvel) : Igazad van ; a férfiak
semmit sem gyűlölnék úgy, mint a sovány
nőt . . . ! Azért néztek hát engem idáig olyan
szánandóan végig ? (daczczal.) Hizlalni fo-
gom magam ezután ! (Juczikához.) Nem bój-
tölök ezután !

Juczika (magába) : Én idáig se bójtöl-
tem . . .

Elhallgattnak.

KÖZGAZDASÁG.

□ A magyar gazdatisztek nyugdíjúgyi kongresszusa.

A Gyakorlati Gazdatisztek Orsz. Egye-
sületének igazgatósága a legközelebb meg-
tartott választmányi ülés, illetőleg a gyakor-
lati gazdatiszteknek mult évben lefolyt
országos kongresszusa utasítása folytán az
általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíjúgy
tárgyában f. é. május 21-én megtartandó or-
szágos kongresszust hív össze a fővárosba.

A kongresszusra meghívottnak mint leg-
közvetlenebbül érdekeltek: Magyarország föld-
birtokosai és a gazdatiszti osztálynak ma-
gyar honossággal bíró tagjai — tekintet nél-
kül arra, hogy oklevelesek vagy nem okle-
velesek ; de felkéretnek a minél nagyobb
számban való megjelenésre, a magyar törvény-
hozók is.

A kongresszus tárgyát a *Merza-féle* ál-
talanosan kötelező gazdatiszti nyugdíjúgyi
tervezet képezi, de egyszersmind mind külön
vitatételek tárgyalatni fognak az egyesületi
szervezetből kiemelendő egyes kiválóan fon-
tos kérdések is, így : a gazdatiszti nyugdíj-
ügynek törvénybe való iktatása kapcsolatosan
a gazdatiszti törvény revíziójával, tehát a
gazdatiszti ügy kérdésének megalkotása ; —
a nyugdíjúgy jogkörébe való felvétel a vár-
megyei gazdasági egyesületek által ; — a
meglevő magán-nyugdíjalapok ügye tekintet-
tel a földbirtoknak holdankinti 25 fillér ál-
dozatára ; — az özvegyek nyugdíjkérdése és
a serdületlen árvák nevelési pótléka stb.

A tétélek előadójának jelesebb szakte-
vők kéretnek fel.

Felhivatnak egyuttal az érdekeltek,
hogy a fentiekhez hasonló tétélekül hasz-
nálható indítványait f. é. apr. 15-éig a
Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete
igazgatóságához (Budapest, VII., Baross-ter
14. sz.) küldjék be.

□ Figyelmeztetés a buza termelőkhöz.

Az elmúlt év a gyakorlati gazdák ismereteit egy keserű tapasztalattal gazdagi-
totta. Ama növényi betegségek, melyek a
gazdákat immár ijesztő módon lépten-nyo-
mon kísérik, ismét megszorodtak. Fellép-
ett egy elődsi gomba, az ugynevezett terzs-
gomba, mely egyes vidékeken oly nagy mér-
vű pusztításokat okozott, hogy a gazdák ösz-
szes reménye füstbe ment.

Nehogy ez évben hasonló csalódások-
nak legyünk kitéve, időszerűnek véljük gaz-
dáink figyelmét már ezuttal felhívni e ve-
szedelmes bajra, hogy módjukban álljon a
megfelelő óvintézkedéseket idejekorán meg-
tenni. Ismertetjük tehát a bajt a követke-
zőkben :

A torzsgomba a buza tövén, helyeseb-
ben mondva a gyökerek legfelső részén és
a száruk alján tanyázik, itt beforakodik a
szárba és megfosztja azt a tápláló nedvek-
től. Ennek következményeként a buza töve
rothadni kezd, a száruk elhalnak és magot
nem hoznak.

Ha e betegségtől meg akarunk szaba-
dulni, a következőket kell szem előtt tar-
tani :

1. Ne vessünk buzát buza után, s kü-
lönösen olyan buza után, mely torzsgombá-
val volt inficiálva.

2. Műveljük meg földjeinket úgy, mi-
ként azt az ésszerűség és okszerűség köve-
teli. Egy tavaszi szántásba vetett buza so-
hasem sikerülhet úgy, mint egy olyan, mely-
már ősszel is megszántott földbe kerül.

3. Gondoskodjunk arról, hogy a buza
bepetésére szánt földterület tápanyagokban
hiányt ne szenvedjen.

A közvetlen istállótrágyázás nem lévén
megfelelő a buzának, trágyázzuk meg annak
előveteményét, maga a buza alá pedig hasz-
náljunk foszforosavas műtrágyát, mert hisz
épp a foszforosav az a tápanyag, a melyet a
buza legnagyobb mértékben igényel.

4. Ha a buza lábáról lekerült, szán-
tassuk fel a tarlót azonnal és pedig cseke-
lyen s tavasszal ne buzát vessünk bele, ha-
nem takarmányt.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő

Hivatalos másolat.

1905. B. 78/8. A szigetvári kir.
járásbiróság nyilvános tárgyalása Szi-
getvárott 1905. évi március hó 30-án.
Jelenlevők : *Molnár Jenő* mint bíró,
Tarján Jenő mint jegyzőkönyvvezető,
Dr. *Kriszt Béla* ügyészségi megbízott,
Dr. *Ujházi Hugó* mint védő, *Seregély*
Dezső vádlott és viszonyvádó, magán-
vádó, *Kenessey István* viszonyvádó
magánvádó és képviselője Dr. *Zsigmond*
Ferencz, ugy *Varga Dezső* és *Fejérváry*
Gyula tanúk. Vádótt *Seregély Dezső*
előadja : A közigazgatási tisztii karnak
minden egyes tagját tisztességes és be-
csületes embernek tartom, *Kenessey*
Istvántól pedig — a mennyiben az
általam használt kifejezést — a mit
tréfásan mondtam — sértésnek veszi,
— bocsánatot kérek és megengedem,
hogy ezen legutóbbi nyilatkozatom
költségemen a „*Délsomogy*“-ban közzé-
tétessék és viszonyvadamat elejtem.
Magánvádó erre becsületsértésvétsége
miatt emelt vádját elejti.

V e g z é s.

Az eljárás a Bp. 323. §-a alapján
megszüntettetik. A jegyzőkönyv felol-
vastatván bezáratott és aláíratott.

Kmf.

Molnár sk.
kir. albiró.

Tarján Jenő sk.
jegyzőkönyvvezető.

A másolat hitelül

Vadlya István
kir. jbirósági kezelő.

Szerkesztői üzenetek.

Lantos Budapest. Mihelyt időm engedi feltétlenül írok. Hogy vagy? Írj te, ha már én nem érek rá. Küldj valami jó dolgot. Üdvözlöt.

P. S. Pápa. Közelebbi czimedet csak most tudtam meg, ennél fogva jó lesz ha mindketten újra kezdjük. Üdv.

Sió Pécs. Az ígért szép szó, kedves új magyar barátom. De ha megtartják úgy jó. A t. p. t. újból megindítom, — de a többi aztán rád bízom. Csütörtökön találkozunk, addig mind a 10 darabot készítsd el, mert magammal akarom hozni. Kötve hisznek a komának. Szervusz.

R. M. J. Szegzárd. Mi a lapot eddig is pontosan küldték Kolozsvárra. Most azonban kívánságod szerint Szegzárdra küldjük. Reményem meglész velem elégedve. Az ígért szegzárdi nektárt, minél több és minél jobbat, epedve várja a gárda, — de még én is. Előre is köszönet. Hogy vagy? Üdvözöllek.

Merkur Helyben. Már régen futott a maga tolla is. Szeretném, ha mielőbb a nyomdáig futna, tollfuttában. Üdv.

G. B. Pécs. Csütörtökön ott leszek. Addig is gyűjtsön valamit. Levelet írok.

Figyelőnek. Igaza van. Mi nem fogadhattuk el. F. D. ur csakugyan beküldte lapársunknak a S. h.-nak Kaposvárra és ott fizetni akart érte. De még pénzért sem fogadták el a magasróptú szellemi terméket, hanem alaposan leintették. Hja bírálat az bírálat, itt is — ott is.

Általános közlemények. A kéziratpapiroznak csak egyik oldalára kell írni! — Tudóstitóink és külső munkatársaink fölkéretnek, hogy kézírataikat legkésőbb péntekig beküldeni sziveskedjenek. Kéziratokat vissza nem adunk. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Nem közölhetők: Budapest éjjel, Tavasz ábránd és a Szerzetes című dolgozatok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legujabb jelzés szerint 100 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1905. márczius 31-én.

Buza	uj	—	K. 17 60	18	—
Rozs	„	—	„ 16	—	16 50
Árpa	„	—	„ 13	—	14
Zab	„	—	„ 13	—	14
Tengeri	„	—	„ 15	—	15 20
Bükköny	„	—	„ 20	—	—
Bab	—	—	—	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

Alkalmi vétel!

A meddig a készlet tart!
Legujabb mintázatu jó minőségű foulard selymek méterje 1 K. 20 f.-től 1 K. 60 f.-ig.

Nagy választék fekete és színes alsószoknyák, kötények valamint kész női fehérneműekben

a legolcsóbb árak mellett!
Deutsch Dávid fia
divatáruházában
SZIGETVÁROTT
(Takarékpénztár épületben.)

Ne vegyen senki hangszert mig

Reményi Mihály

műhangszerész es. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója, 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről, Király-utca 44/II.

Alapított 1867.

Angster József és fia

pécsi, kalocsai, győri és kassai székes-egyházak orgona-építője

Orgona- és harmonium-gyár PÉCSETT.

Két arany, egy ezüst és egy nagy milleniumi éremmel kitüntetve.

Ajánljuk kitünő hangú és erős szerkezetű **crescendo orgonáinkat.** — Különösen a legujabb **légnymatu** (pneumatical) rendszer szerint épült orgonáinkat, rendkívül könnyű játékmód és regisztrálás mellett még azon nagy előnnyel is bírnak, hogy a templom **nedvessége** nincs befolyással rájuk.

Legjobban bizonyítja műveink jóságát hogy üzletünkben **400-nál több új orgona** mű került ki.

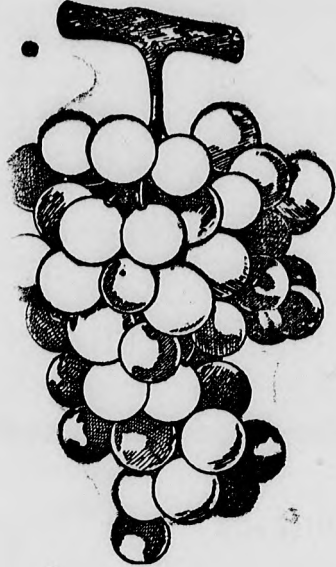
Raktáron kitünő hangú **harmoniumok minden nagyságban** 155 koronától 1000 kor-ig

Mindennemű **javitásokat, hangolásokot és átépítéseket** olcsón elvállalunk.

Árjegyzékét kívánatra ingyen küldünk.

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, miként máttól kezdve, ezután mindennap a

délutáni sütést

is bevezettem. Ennél fogva sütőüzletemben naponta frissen sült

ozsona sütemény

lesz kapható, — u. m.: **Kifli, császárzsemlye és deszert sütemény.**

A t. közönség párfogását kérve, maradtam **tisztelettel**

Kormos Ferencz
sütő-mester.

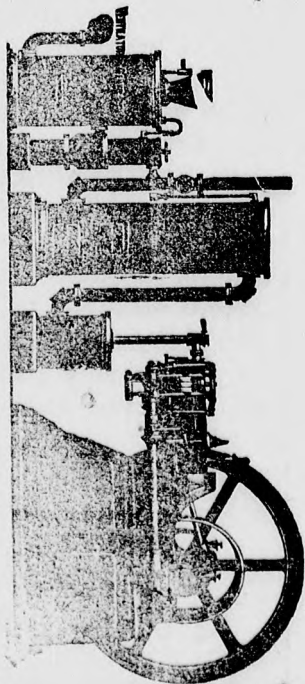
Minden háziasszony büszkesége a jó kávé

Kaffreiner-féle Kneipp-malata kávénak

egyedül háziasszony sem volna szabad többé más kávéra a kávéval készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a KAFFREINER-névvel.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.
Kőolaj- és petróleum-motorok és loocomobílok, szivó-gáz-motortalnak 2-3 ill. üzemköltséggel. — Kézzelvező fizetési feltételek. — Előszárgu zártmány. — Költségmentes és árjegyzék ingyen.

Fischer és Polgár

ékszerész

PÉCSE T.

Széchenyi-tér Takarékpénztári palota.
Telefon szám 46.

Ajánlja nagyválasztéku raktárát ékszerekben, zseb és faliorákban valódi és china-ezüstdisztárgyak és evőeszközökben.

Optikai látszerek

és amatőrök részére **fényképezési gépek és kellékek** az első gyárak gyártmányaiból.

Javitások: az összes e szakmához tartozó cikkek-nél olcsón és gyorsan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések figyelmes és gyors lebonyolítása.

A leghiresebb kötőgépek házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselése

Budapest VII. Erzsébet-körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

RÓZSAFÁK

A legnemesebb fajokban Thuják, többször átültetett szép példányok, gömbakáczfák, gulyaalaku Buxusok, tarkalevelű Jávorfák (aeer Negudó fál. var.) többször átültetett gesztenyefák, különféle szépvirágu diszbokrok, dusbövésű Vadszöllő lusztházak és csunya falak befuttatására, különféle évelő növények melyeknek gyökere a legszigorubb telet is kiálja. Továbbá ajánlhatom **Cactusz-gyógyike** gumóimat, gladiólus hagymákat, **Crozi Canna** gumóimat (hajtatva) gyökeres **Rem. szegfű** dugványok csoportok kiültetésére kiváló faj **Pelargonium** (muskáti) árvácskák, **Belisperenis**, **Nefelejts**, különféle konyhakerti palántákat, u. m. **édes-paprika** jeles faj **paradicsom**, stb. különféle szép nyárvirág palántákat. Valamint szőnyegágyak díszítésére a legszebb, s különböző színű **szőnyeg-palánták** a lehető legolcsóbb árért kaphatók

GYENIS LAJOS

műkertésznél

S Z I G E T V Á R.

Jutányos parcellázás.

A Gróf Somsich Tihamér ur tulajdonát képező Bécz község határában fekvő

Palaj puszta

(mintegy 1300 magyar hold) **parcellázás** alatt áll. Vehető belőle **szántó, rét, legelő, öregerdő, rezula-erdő** tetszés szerinti parcellákban. Eladásra kerülnek továbbá az uradalomhoz tartozó összes **kitünő épületek** is.

Vevők a megvett földekre való betáblázás mellett a vételárnak mintegy 70%-át **igen olcsó kamatláb** mellett felvehetik kölcsön, melyet a legkedvezőbb feltételek mellett törleszthetnek.

A fenmaradó mintegy 30%-ot is ugyanolyan kedvező felételek mellett kaphatják kívánatra kölcsön olyan vevők, kiknek egyéb meglévő birtokukra lehet ezen kölcsönt betáblázni.

Venni szándékozók jelentkezhetnek **Bécz községben**, (a Nagyvendéglőben lévő irodában) hol a földek megtekintése mellett minden irányban, tehát az árak tekintetében is felvilágosítást nyerhetnek.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Oscsodál Gusztáv czégnél Szigetváron.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkocsiján, minden irányban

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban. Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal.